

- ชื่อวิทยานิพนธ์** : การศึกษาแนวคิดหลักอหิงสธรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทเพื่อแก้ปัญหา
การเบียดเบียนกันของชาวพุทธ อำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี
- ผู้วิจัย** : พระครูโพธิปัญญาคม (สำลี อภาภโม/ภูมัลลย์)
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**
- : พระมหาประมวล ฐานตฺโต, ดร. ป.ธ.๖, พธ.บ. (ภาษาไทย),
M.A. (Ling.), M.A. (Pali & Bud.), Ph.D. (Pali & Bud.),
 - : ผศ.ดร. โสวิทย์ บำรุงศักดิ์ ป.ธ.๖, พธ.บ. ปรัชญา, M.A. (Bud.),
พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)
 - : ดร.ประยูร แสงใส, ป.ธ.๔., พ.ม., พธ.บ., M.A., (Ed.) P.G.Dip.
in Journalism, Ph.D. (Ed.)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักอหิงสธรรมในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท วิธีการแก้ปัญหามหาการเบียดเบียนกันตามหลักอหิงสธรรม และผลการแก้ปัญหามหาการเบียดเบียนกันตามหลักอหิงสธรรมของชาวพุทธ อำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บข้อมูลภาคสนาม นำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนาวิธี

ผลการศึกษาพบว่า หลักอหิงสธรรม เป็นหลักปฏิบัติที่มีเป้าหมาย คือการไม่เบียดเบียนกันทางกาย ทางวาจา และทางใจ โดยมีต้นเหตุมาจากกิเลส ตัณหา มานะ และทิฐิ พระพุทธศาสนาได้เสนอรูปแบบการจัดการความขัดแย้งด้วยวิธีการที่เรียกว่าการไกล่เกลี่ย ที่ไม่สนับสนุนการใช้ความรุนแรง พระพุทธเจ้าทรงเป็นแบบอย่างในการใช้หลักอหิงสธรรมในการแก้ปัญหา เช่น การสร้างความสัมพันธ์กับคู่กรณี การสร้างความเชื่อมั่น และความร่วมมือกับคู่กรณี โดยมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในเชิงสร้างสรรค์ และเกิดการพัฒนาที่เป็นผลดีต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ชาวพุทธอำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี ได้แก้ปัญหามหาการเบียดเบียนตามหลักอหิงสธรรมด้วยการยึดหลักเมตตาธรรม รู้จักให้อภัยกันและกัน มีสติรู้เท่าทันกับสิ่งที่มากระทบ แม้เกิดเหตุก็ยังระงับยับยั้งอารมณ์ได้ทัน การพูดคุยทำความเข้าใจระหว่างคู่กรณี กับทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ การสร้างกิจกรรมที่ช่วยให้เกิดความรักความเห็นใจต่อกัน การไม่กล่าวร้าย การไม่ทำร้ายต่อ

บุคคลวิเศษสิ่งของของคนอื่น และเมื่อเกิดเหตุที่จะทำให้เกิดความรุนแรง ก็จะใช้วิธีการไกล่เกลี่ยระหว่างบุคคล

เมื่อชาวพุทธอำเภอโนนสะอาดได้แก้ปัญหาคารเบียนตามหลักอหิงสธรรมแล้ว ผลที่มีต่อบุคคล ได้แก่บุคคลแต่ละคนจะเป็นผู้มีจิตสงบนิ่งอยู่ในสภาวะ สงบให้พฤติกรรมทางกาย และวาจาก็สงบด้วย มีความรักความปรารถนาดี ให้คนอื่นมีความสุข ผลต่อสังคมคือคนในสังคมมีความเอื้อเฟื้อ เสียสละแบ่งปัน แสดงความมีน้ำใจต่อกันรอบข้างอยู่เสมอ ความปรองดองสามัคคีก็เกิดแก่คนในชุมชนอย่างที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน

Thesis Title : A Study of Non-Violence Concept in Theravada Buddhism for Solving Violence Problems of The Buddhist followers at Nonsa-At District, Udonthani Province

Researcher : Phrakru Bodhipanyakom (Sumlee Abhāgamo / Bhumalai)

Degree : Master of Arts (Buddhist Studies)

Thesis Supervisory Committees

: Phramaha Pramuan Thanadatto, Pali VI, B.A.(Thai), P.G.Dip. in I.P.R. (Phil.&Religion), M.A.(Ling.), M.A.(Pali&Bud.), Ph.D.(Pali&Bud.)

: Assist. Prof. Dr. Sowit Bamrungphak, Pali VII, B.A. (Phil.), M.A. (Bud.), Ph.D. (Bud.)

: Dr.Prayoon Saengsai, Pali IV, B.A., M.A. (Ed.), P.G. Dip. (Journalism), Ph.D. (Ed.)

Date of Graduation : 29 March 2013

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the non-violence concept in the sacred books of Theravada Buddhism, to study the method of solving violence's problems according to non-violence concept, and to study the result of solving violence's problems according to non-violence concept of the Buddhist in Nonsa-at district, Udonthani province.

The result showed that, the non-violence concept means the principle of moral with the goal that was a stopping persecution with the physical, speech, action. Because of the desires, passion, endure, and view, Buddhism was presented are the model of conflict management with the method of mediation that was dissident with the violence. The Buddha played the important role on using the non-violence concept in solving problems such as making the relationship, making the confidence, and making the cooperation with the litigant that had an effect of changing into the creativity and affected to the good development to all of accessory.

The Buddhist of Nonsa-at district, Udonthani province solved the violence's problems according to the non-violence concept with the knowing clearly the affected apperception knowingly the things that affected, although it happened, they also restrained the

emotions feeling. When the violence situation occurred they also used the method of conflict management with the peace fully reasonable talk for clear understanding between the litigant and team working, in order to grow love and sympathize with each other, stopping the vilification, stopping the harm to people and the things of another.

Beside that, they solved the violence's problems according to non-violence concept; it had an effect to the one that was each one will be calm inside, having a goodwill to another, the effect to society that was the people in society always had a generousness, sacrifice, and kind to people around them.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ สำเร็จลงได้ด้วยดี จากการช่วยเหลือด้วยเมตตาจิต ของอาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่ พระมหาประมวธ ฐานตฺโต, ดร. ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร. โสวิทย์ บำรุงศักดิ์ และดร.ประยูร แสงใส คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้ความสนใจใส่และได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ตรวจสอบ แก้ไขประเด็นที่ไม่ชัดเจนและข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบคุณ และขออนุโมทนามา ณ โอกาสนี้

ขอสำนึกในเมตตาธรรม พระอุปัชฌาย์ ผู้ให้เกิดในทางธรรมและสนับสนุนปัจจัย ๔ ในการศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต พร้อมนี้ผู้วิจัย ขอขอบคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ ศูนย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น โดยเฉพาะ พระมหาพิสิฐ วิสิฐฐปญโญ ที่ได้กรุณาตรวจรูปแบบวิทยานิพนธ์ ให้คำแนะนำ เพื่อนำไปแก้ไขและปรับปรุงเพิ่มเติมให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามรูปแบบของงานวิจัย อนึ่ง ผู้วิจัย ขออนุโมทนาขอบคุณเจ้าหน้าที่และบุคลากรห้องสมุดวิทยาเขตขอนแก่น ที่ได้เอื้อเฟื้อ และให้ความสะดวกในการค้นคว้า ข้อมูล รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ หนังสือ ตำราเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัย ขอขอบคุณและขออนุโมทนา เจ้าของผลงานประพันธ์ ตำรา หนังสือ และงานวิจัยทุกเล่ม ที่ผู้วิจัยได้นำมาเป็นเอกสารสำหรับอ้างอิง เพื่อการศึกษาค้นคว้า ซึ่งได้นำมารวบรวมและเรียบเรียงในการเขียนวิทยานิพนธ์ และเพื่อนสหธรรมิกผู้ร่วมศึกษาปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตทุกรูป โดยเฉพาะ พระมหาปริยญา วรญาโณ, พระนิตกร จิตตคุตฺโต ที่คอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดี

ขอขอบสารถะ อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นกุศลวิद्याทาน แต่ท่านผู้เฝ้าศึกษา โดยทั่วกัน

พระครูโพธิปัญญาคม (สำลี อาภาคม/ภูมาลัย)